

TÜBİTAK BİLİM, HİZMET VE TEŞVİK ÖDÜLLERİ AÇIKLANDI

TÜBİTAK'ın geleneksel Bilim, Hizmet ve Teşvik Ödülleri'nin bu yılki sahipleri belli oldu. Türkiye'nin en prestijli ödülü olan Bilim Ödülleri, Temel Bilimler dalında, Prof. Dr. Levent Toppare, Prof. Dr. İskender Yılgör; Mühendislik Bilimleri'nde Prof. Dr. Yaman Arkun, Prof. Dr. M. Yavuz Çorapçıoğlu; Sağlık Bilimleri'nde Prof. Dr. Aytemiz Gürgey, Prof. Dr. Haluk A. Topaloğlu aldı.

Ödüller, 24 Temmuz'da, TÜBİTAK'ın 40. kuruluş yıldönümü nedeniyle düzenlenen basın toplantısında, TÜBİTAK Başkan Vekili Prof. Dr. Tuğrul Tankut tarafından açıklandı.

TÜBİTAK Bilim Ödülleri, alanlarında uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmalar yapan araştırmacılara veriliyor. Prof. Dr. Levent Toppare, "iletken polimer sentezi ve tanımlanması"; Prof. Dr. İskender Yılgör, "reaktif uçlu silikon oligomerleri ve silikon polimerleri"; Prof. Dr. Yaman Arkun, "kimyasal süreçlerin dinamik giriş-çıkış verilerine göre modellenmeleri ve süreç denetimleri"; Prof. Dr. M. Yavuz Çorapçıoğlu, "toprak ve yer altı sularında mikroorganizma, koloidal madde ve petrol kökenli maddelerin taşınımı ve yarattıkları kontaminasyon teorisi ve matematik modellerle teknikleri"; Prof. Dr. Aytemiz Gürgey, "çocukluk çağı hemoglobinoz, trombofil ve bazı nadir hastalıkların moleküler yapısı ve hastalıkların patolojilerinin nedenleri"; Prof. Dr. Haluk A. Topaloğlu, "çok sıklıkla görülmeyen ve ayırıcı tanısı güç heterojen bir grup hastalığı içeren konjenital musküler distrofi türlerinin tanımlanması, sınıflandırılması ve bu alt gruplarda hastalığa neden olan genlerin ve mütasyonlarının tanımlanması, bu genlerin işlevlerinin belirlenmesi" konularında yaptıkları uluslararası düzeyde üstün nitelikli çalışmaları nedeniyle aldılar.

TÜBİTAK 2003 yılı Hizmet Ödülü'ne, Prof. Dr. Teoman Özalp değer görüldü. Özalp, İTÜ Gemi İnşaat Fakültesi'nin kurulması ve kurumsallaşması ve Türk Lloyd'u ve "International Maritime Association of The East Mediterranean Countries" in kuruluş ve gelişiminde yaptığı çalışma ve hizmetler nedeniyle bu ödül verildi.

TÜBİTAK Teşvik Ödülleri'ne, Temel Bilimler dalında, Prof. Dr. Levent Artok, Doç. Dr. Mehmet Cem Güçlü, Doç. Dr. O. Teoman Turgut, Cenk Yaltrak, Yrd. Doç. Dr. Yaşar Yılmaz; Mühendislik Bilimleri dalında, Yrd. Doç. Dr. Emine Ubay Çoğgör, Doç. Dr. Nevzat Güneri Gençer, Doç. Dr. Levent Gürel, Doç. Dr. Zümrüt Begüm Ögel, Yrd. Doç. Dr. Hakan Özkan; Sağlık Bilimleri'nde, Doç. Dr. Arbay Özden Çiftçi, Prof. Dr. Tamer Demiralp, Doç. Dr. Şahsuvar Ertürk, Uz. Dr. Can Öbek, Doç. Dr. Işıl Saatçi değer görüldüler.

Tankut, TÜBİTAK-Üçüncü Dünya Bilimler Akademisi Teşvik Ödülü'nün (TWAS) ve Almanya Atatürkçü Düşünce Derneği ile oluşturulan Türkiye Tıp Araştırma Ödülü'nün sahiplerini de açıkladı. TWAS-Teşvik Ödülü, Yrd. Doç. Dr. Oğuz Gülseren'e ve Türkiye Tıp Araştırma Ödülü de, Doç. Dr. Gülfem Çelik, Prof. Dr. Sevim Bavbek,

Prof. Dr. Zeynep Mısırlıgil, ve Prof. Dr. Mehmet Mellî'ye, gerçekleştirdikleri ortak bir çalışma nedeniyle verildi.

TÜBİTAK Başkan Vekili Tankut, basın toplantısını, TÜBİTAK ve Türk bilim ve teknoloji sisteminin son 40 yıllık gelişimiyle ilgili bilgiler verecek başlattı.

Bilimin günümüzde neredeyse tümüyle teknoloji gelişimine temel ve dayanak oluşturmaya yöneldiğini kaydeden Tankut, bu yönelişin, ekonomik ve toplumsal gelişime, dolayısıyla insan gönençine yaptığı katkı oranında değer taşıdığını vurguladı. Tankut, TÜBİTAK'ın uğraş alanında olan temel görevlerin, artık yalnızca pozitif bilimler alanında temel ve uygulamalı araştırmaları geliştirmek, teşvik etmek, düzenlemek ve koordine etmekle sınırlı kalmadığını, "ülke gereksinimleri doğrultusunda ar-ge çalışmaları yapmak, bilim ve teknoloji politikaları önermek, endüstriyel ar-ge projelerini desteklemek, uluslararası işbirlikleri geliştirmek, bilimin topluma sevdirmek gibi ana işlevleri de var" dedi. Tankut, bilimin yaygınlaştırılması ve topluma sevdirmesi konusunda Bilim ve Teknik, Bilim ve Çocuk dergilerinin, düzenlenen bilim şenliklerinin popüler bilim kitaplarının önemine de değindi. "Bu çalışmalar, TÜBİTAK'ın işlevlerinden yalnızca biri, ama mutlulukla görüyoruz ki, toplumda TÜBİTAK'ın tanınması ve sevilmesi açısından çok etkili oluyor" dedi.

Türkiye'nin bilim-teknoloji göstergelerindeki olumlu gelişmelere TÜBİTAK'ın da katkıda bulunduğu söyleyen Tankut, geçmişte birkaç yüzlerce olan uluslararası yayın sayısının şimdilerde onbinlere yaklaştığını açıkladı. Tankut, Türkiye'nin bu konuda dünya sıralamasında 1990'da 41. iken, 2002 yılı itibarıyla 22. sıraya yükseldiğini söyledi. Aynı gelişmenin GSYİMH'dan ayrılan ar-ge payları konusunda da olduğunu söyleyen Tankut, 1990'daki %0.32'lik oranın, 2000'e gelindiğinde yüzde yüzlük bir artış gösterdiğini açıkladı. Ancak bu olumlu gelişmelerin yeterli ol-

madığını, gelişmiş ülkelerle kıyaslandığında çok yetersiz kaldığını da sözlerine ekledi.

TÜBİTAK'ın akademik ar-ge projelerinin desteklenmesini, kuruluşundan bu yana aralıksız sürdürdüğünü belirten Tankut, 40 yıl içinde yaklaşık 5500 projenin desteklendiğini, halen 1250'ye yakın projenin 20 trilyona yakın bir bütçeyle yürütüldüğünü belirtti. Ar-ge projesi destekleme programını da açıklayan Tankut, günümüze kadar 1550'ye yakın projeye, 105 milyon dolarlık kaynak aktarıldığını; FIAT Doblo, FORD Transit Connect otomobillerinin ve Arçelik'in ürettiği Direct Drive çamaşır makinelerinin de bu programdan destek aldıklarını belirtti.

TÜBİTAK'ın kuruluşundan beri önem verdiği bilim adamı yetiştirme programlarını aksatmadan sürdürdüğünü söyleyen Tankut, "çeşitli burs programları ve proje yarışmaları, yanısıra, düzenlenen ya da katılan uluslararası bilim olimpiyatlarından, 15'i altın, 55'i gümüş ve 123'ü bronz olmak üzere toplam 193 madalya alınmıştır" dedi.

Türkiye'nin küresel rekabet gücünü artırmak ve sivil ve savunma sanayiinin dışa bağımlılığını azaltmak misyonuyla uygulamalı ar-ge çalışmalarını yürüten 11 TÜBİTAK araştırma enstitüsünün çok başarılı ürünler ve teknolojiler geliştirdiğini söyleyen Tankut, ülkenin dışa bağımlılığını önemli ölçüde azaltan güncel savunma projelerinden ve Türkiye'nin rekabet gücünü arttırmaya yönelik sivil projelerden örnekler de verdi.

Tankut, Türkiye'nin 2003-2023 döneminde uygulayacağı bilim ve teknoloji politikalarının saptanması amacıyla başlatılan Vizyon 2023: Bilim ve Teknoloji Stratejileri Projesi'nin de TÜBİTAK tarafından ilgili kurum ve kuruluşlarla eşgüdüm içinde yürütüldüğünü vurguladı ve Avrupa Birliği Altıncı Çerçeve Programı hakkında da açıklamalarda bulundu.

G ü l g ü n A k b a b a